

Kerstfeest op de vuilnisbelt

Een verhaal uit Ethiopië

(8-12 jaar)

‘Kidist, schiet nu toch op. Je bent al laat!’

Moeder roept het bijna elke morgen, maar vandaag heeft ze echt gelijk. Ze is heel laat en Tabeth staat vast al te wachten voor de krantenkiosk.

Tabeth is sinds kort haar schoolvriendin. Elke morgen wachten ze op elkaar op dezelfde plek.

Kidist is erg blij met deze vriendschap. Maar ze maakt zich ook zorgen. Zou Tabeth haar vriendin blijven als ze weet waar ze woont?

Kidist zucht diep, pakt haar rugtas en geeft mams, die bij de deur staat, een dikke klapzoen. Voor ze uit het zicht verdwijnt, kijkt ze nog even achterom, naar mams, die haar lachend uitzwaait. Dan zet ze de pas erin.

Zoals elke morgen houdt ze haar sjaal voor haar mond. Zal ze ooit aan die vieze geur wennen? En dan die modder, die elke dag weer haar schoenen vies maakt.

Ze recht haar rug en loopt door.

‘Het is wat het is’, zei papa altijd tegen haar. Daar moet ze veel aan denken.

Papa ... was hij er nog maar! Toen papa het ongeluk kreeg, hoopte ze nog dat het goed zou komen. Ze vergeet nooit meer die spannende dagen in het ziekenhuis. Papa lag stil in een bed. Ze heeft niet meer met hem gepraat. Alleen maar naar hem gekeken. Elke keer zeiden de dokters dat er

een kans was dat hij het zou redden. Maar het kwam niet goed.

Ze weet het nog precies, die ene morgen.

Mama, die met tranen in haar ogen bij haar bed stond en vertelde dat papa in het ziekenhuis gestorven was.

Samen met mama heeft ze papa begraven.

En dat was het begin van nog veel meer narigheid. De huurbaas kwam al snel om te vertellen dat ze een andere woonplek moesten zoeken. Mama ging op onderzoek uit en ze vroeg bij mensen na waar je een goedkope woonplek kon vinden.

Nou, dat is gelukt ...

Kidist slaat linksaf en ziet in de verte het bruggetje liggen dat haar uit Koshe leidt.

Koshe is sinds een paar weken niet meer uit haar leven weg te denken. Het is de grootste vuilnisbelt van Addis Abeba en misschien wel van heel Ethiopië. Ze had nog nooit van Koshe gehoord, laat staan dat ze had vermoed dat ze er ooit zou gaan wonen.

Moeder vond er een woning die was vrijgekomen, en er was werk voor haar. Het was dus duidelijk: dit werd hun woonplek.

Toen Kidist met mama naar haar nieuwe huis liep, wist ze niet wat ze zag. Ze liepen door steegjes waar aan twee kanten het vieze plastic was opgestapeld. De grond onder hun voeten was zompig. Over een wiebelig houten bruggetje liepen ze naar een klein binnenplaatsje. Daar zag ze tussen de plastic muren in een rode deur hangen. Mama deed het hangslot open en duwde de deur zachtjes open. En toen stonden ze in hun huis.

Nou ja, huis? Een donkere woning, zonder ramen. Bruine muren en zandgrond onder je voeten. Twee kleine ruimtes om in te wonen en te slapen.

Mama heeft het nog best gezellig gemaakt. De vloer heeft ze met planken bedekt en daaroverheen heeft ze wat wit plastic gelegd. Elke dag poetst ze de witte vloer schoon met een vochtige handdoek. Er staan nu een grote oude bank, een kleine tafel en aan de muur hangen wat mooie platen van bloemenvelden. Dat fleurt de boel een beetje op.

Dat het binnen donker is, daar is ze inmiddels wel aan gewend. Als ze gaan eten steekt mama altijd een kaars aan. Dan is het nog best gezellig.

Toch schaamt ze zich voor de plek waar ze nu woont. Ook al doet ze haar best om haar kleren schoon te houden, ze heeft het idee dat iedereen ruikt waar ze vandaan komt. Had ze een jaar terug zelf vriendin willen zijn met een meisje dat op de vuilnisbelt woont? Ze vraagt het zich af. Maar je leven kan zomaar veranderen. Daar denk je niet aan als je het niet meemaakt. Tabeth denkt daar vast ook niet aan. Het is wat het is ...

Voorzichtig loopt Kidist over het houten bruggetje. Er loopt donker water onderdoor, een vieze drab waarin allerlei afval drijft.

Na de brug slaat ze linksaf. Elke morgen staat hier een grote groep jongens die plastic verzamelt en netjes op grote stapels klaarlegt. Grote vrachtwagens komen dan het plastic ophalen.

'Hello!' Kidist steekt haar hand op en zwaait naar de jongen die net een grote stapel plastic zakken in zijn armen heeft.

'Hi beauty', lacht hij terug en gooit de plastic zakken op een grote stapel aan de kant van de weg.

Kidist is blij als ze asfalt onder haar voeten voelt. Nu eerst haar schoenen schoonpoetsen. Ze grist een vochtige doek uit haar rugzak en poetst net zo lang tot haar schoenen weer glimmen. Dan trekt ze de rok van haar donkerblauwe uniform nog even recht. Zo, dat ziet er weer netjes uit. En nu rennen! Tabeth staat vast al op haar te wachten.

'Hè hè ... daar ben je! Waar kom jij helemaal vandaan, joh?' Tabeth loopt haar tegemoet en slaat even een arm om Kidist heen. 'Ik dacht dat je ziek was. Het duurde zo lang! Is het echt zo lang lopen vanaf je huis?'

'Ja sorry, ik was vanmorgen een beetje laat. Kom, laten we rennen. Dan zijn we nog op tijd!'

Zo, daar heeft ze zich weer uit gered. Niet over haar woonplek praten ...

De kinderen staan al in lange rijen op het plein te wachten. Tabeth en Kidist schuiven snel aan in de rij en zingen mee met het volkslied. Eerst in het Amhaars en daarna in het Engels. Uit volle borst zingen ze: '*Our Ethiopia, live! And let us be proud of you!*'¹

De trom slaat en de kinderen lopen netjes in rijen naar binnen.

Yes, vandaag starten ze met Engels, een van de leukste vakken die Kidist kan bedenken.

1. 'Ons Ethiopië, leef! En laat ons trots op je zijn.' Dit is de laatste regel van het volkslied. Je kunt het via YouTube beluisteren. De kinderen in Ethiopië beginnen en eindigen iedere schooldag met het zingen van hun volkslied bij de vlag.

‘Vandaag gaan we iets anders doen, we beginnen niet met Engels’, zegt *teacher* Tegenu als iedereen zit. ‘Het is bijna *Ghena*!² Jullie weten dat we er op school elk jaar een feest van maken. We gaan met elkaar in de grote zaal zingen en luisteren naar het kerstverhaal.

Dit jaar hebben we iets leuks verzonnen. We organiseren een feest met andere mensen samen. Jullie ouders mogen ook allemaal komen. En ... we gaan het op een bijzondere plek vieren dit jaar. Morgen vertel ik meer.’

Teacher Tegenu kijkt opgetogen de klas rond. Met zijn hand strijkt hij over zijn baard en propt daarna zijn witte overhemd weer in zijn broek. Hij loopt de klas in en klapt hier en daar enthousiast op een van de houten schoolbanken. Iedereen volgt zijn stappen.

‘Vandaag maken we uitnodigingen’, vervolgt *teacher* Tegenu. ‘Je mag er ook een paar in je eigen buurt uitdelen. In elk geval hebben we veel uitnodigingen nodig.’ Hij loopt weer naar voren. ‘Ik zal de uitnodigingstekst op het bord zetten. Die mogen jullie overschrijven.’

‘*Teacher, teacher!*’ De hand van Salomon gaat omhoog. ‘Hij weer hoor’, fluistert Tabeth in Kidists oor.

‘U vergeet het misschien’, zegt Salomon, ‘maar zorgt u wel voor veel eten? Ik heb net gevestigd en er zijn meer orthodoxen in de klas. Na weken vasten eten we met *Ghena* echt veel!’

Kidist denkt eerst dat hij een grapje maakt, maar Salomon vertrekt geen spier. In de klas breekt een gegriinnik uit.

2. Ghena = kerstfeest in Ethiopië. Het Ethiopische kalenderjaar is anders. Op 7 januari viert Ethiopië kerstfeest.

‘Stilte!’ *Teacher* Tegenu kijkt dreigend de klas rond. Het wordt meteen stil, want als de *teacher* zo kijkt, moet je oppassen.

‘Salomon, goed dat je met me meedenkt. En natuurlijk houden we daar rekening mee. We zullen genoeg eten maken, maar we hebben nog meer te doen. We hebben muzikanten nodig. Wie kan er drum spelen?’

Achter in de klas gaan een paar vingers omhoog.

‘Wij, *teacher*. We spelen ook altijd samen in de kerk!’ roept Ephrem en zijn vrienden knikken bevestigend.

‘Mooi, dan moeten jullie aan het einde van de dag even bij me langskomen.’

Dan gaan ze aan de slag met de uitnodigingen. Kidist loopt naar voren. Ze wil graag een rode uitnodiging maken met de gouden stickertjes die ze op het bureau van de *teacher* zag liggen.

Tabeth kiest voor groen. Samen lopen ze vlug terug naar de schoolbank links achter in de klas, bij het open raam. Hun eigen plekje waar je lekker rustig kunt werken.

‘Ik begin met schrijven’, zegt Tabeth. ‘Dan weet ik hoeveel ruimte ik heb voor de versieringen.’

‘Goed plan, zo doe ik het ook.’ Kidist pakt haar zwarte pen al. Haar gedachten dwalen af. Kerstfeest ... vorig jaar was papa er nog. Toen ze op de vorige school *Ghena* vierden, kwamen paps en mams samen luisteren. Zij mocht toen Lukas 2 lezen uit de Bijbel. Het was kerstfeest met de hele school in de kerk die naast de school stond, met zingen lezen en vertellen.

Nu gaan ze met elkaar eten op een bijzondere plek. Dat wordt vast wel leuk. En je mag zelf ook mensen uitnodigen,

zei *teacher* Tegenu. Maar wie kan ze nog meer uitnodigen? Ze kent alleen mams nog maar hier, en Tabeth. In de kerk is iedereen ook nog onbekend voor haar.

'*Ladies, gentlemen and all good people!*' *Teacher* Tegenu staat voor het bord. 'Morgen gaan we verder met het maken van de uitnodigingen. Woensdag gaan we de uitnodigingen rondbrengen. Iedereen mag vijf mensen uitnodigen. En dan komt er nog een groep mensen over wie ik morgen wat ga vertellen. Bespreek even met leerlingen die bij jou in de buurt wonen of je niet dezelfde mensen uitnodigt. Dat is natuurlijk niet handig.'

Teacher Tegenu kijkt haar aan en geeft haar een knipoog. Zou hij begrijpen dat ze het spannend vindt? Niemand uit haar klas komt uit Koshe. Dat vertelde *teacher* Tegenu toen hij haar opzocht vorige week. Hij kwam met mama praten. Dat doet hij met alle nieuwe kinderen uit de klas, omdat hij wil weten waar de kinderen vandaan komen.

'Psttt ...' Tabeth stoot Kidist aan met haar elleboog. 'Wij kunnen elkaar wel helpen met uitdelen! Ik help jou in jouw buurt en jij helpt mij in mijn buurt. We wonen toch niet bij elkaar.' Kidist knikt, maar krijgt een droge mond. Hoe kan ze ooit aan Tabeth vertellen dat ze in Koshe woont? Het is dan vast over en uit met de vriendschap. Dat weet ze zeker. Onlangs vertelde Tabeth waar zij woonde. Een huis vergelijkbaar met dat waar ze samen met papa en mama woonde, in de andere wijk van Addis.

Een gewone wijk waar gewone mensen wonen. Niet op de vuilnisbelt.

Wie wil er nu bevriend zijn met iemand die op een stinkende vuilnisbelt woont?

'Hé joh, ik praat tegen je!'

Kidist schrikt op. 'Eh ... O ja? Wat zei je?'

'Zullen we morgen afspreken en de uitnodigingen uitdelen? We beginnen wel bij mij, want ik woon dichterbij. Waar woon jij eigenlijk?'

'Eh ... ja dat is goed. Ik zal even nadenken en je hoort morgen nog wel van me. Ehm ... ik ken mijn buurt natuurlijk nog niet zo goed. Snap je?'

Tabeth knikt. Gelukkig heeft ze niet door dat ze geen antwoord krijgt op haar vraag. Ze geeft met haar schouder een duwtje tegen Kidists schouder. 'Leuk toch? Of vind je het niet leuk? Jij kijkt helemaal niet blij. Is er iets?'

Kidist schudt vlug haar hoofd. Gelukkig klapt op dat moment *teacher* Tegenu in zijn handen en vraagt iedereen de spullen op te ruimen. 'Morgen verder!' zegt hij.

Kidist laat ongemerkt haar ingehouden adem ontsnappen.

Die avond zit Kidist met mams te eten bij het kaarslicht.

Het is stil in de donkere ruimte. Mama ziet er moe uit en zucht af en toe diep. 'Had je een leuke dag op school?'

Kidist knikt en staart naar het grote bord midden op de tafel. Mama heeft vandaag *injera*³ met curry gemaakt. Het ziet er heerlijk uit. Er is lang niet altijd zo'n lekkere maaltijd. Mama heeft altijd wel iets te eten, maar Kidist vraagt allang niet meer hoe ze aan het eten komt. Een keer zag Kidist dat de buurvrouw een schaalje eten kwam brengen bij moeder. Soms koopt moeder wat op de markt. Aan het einde

3. Injera = een pannenkoekachtig brood gemaakt van teffmeel. Iedereen in Ethiopië eet dit meer keren op een dag.

van de dag is het eten soms wat goedkoper, omdat de marktlui met zo min mogelijk spullen naar huis willen. Kidist zorgt elke dag voor schoon water en doet de was. Dat is de afspraak.

Normaal zou ze vrolijk zijn en gezellig over de schooldag praten. Nu piekert ze over Tabeth. Ze moet het een keer vertellen. Maar hoe? En wanneer?

Mama veegt met haar sjaal het zweet van haar gezicht. 'We gaan maar vroeg naar bed, Kidist. Volgens mij ben jij ook heel erg moe. Morgen weer een dag.'

Kidist pakt de borden en loopt naar de emmer in de hoek van de kamer. Voorzichtig gooit ze wat water op de borden en schuurt ze met een stalen sponsje schoon. Het vieze water laat ze in de ijzeren schaal naast de emmer stromen. Ze pakt haar matras, dat rechtop tegen de muur staat, legt het op de grond en trekt een deken over zich heen. Nu slapen en even niet meer piekeren ...

'Luister en huiver!' *Teacher* Tegenu staat voor de klas. De mouwen van zijn overhemd zijn opgerold. Hij wrijft met zijn hand over zijn gezicht en heeft zichtbaar zin in deze dag.

Kidist zit naast Tabeth op hun vaste plekje achter in de klas. Tabeth was weer aardig zoals altijd. Toch ging ze vanmorgen met buikpijn naar school. Waarom is het kerstfeest dit jaar zo ingewikkeld? Ze mist papa nog meer dan anders. Vannacht voerde ze in gedachten een gesprek met hem. Paps maakte altijd alles zo lekker simpel. 'Gewoon zeggen

waar het op staat. Het is wat het is, Kidist. Hier moeten de mensen het mee doen. Dit zijn wij, en daar zijn we trots op. We gaan ons niet mooier voordoen.'

Dat zei hij als mensen een paar straten verderop hen niet groetten. Kidist kon zich daar heel boos om maken. Waarom moesten mensen die toevallig in een duurder huis woonden zo onaardig doen? Ze snapte dat niet. Maar vader haalde dan zijn schouders op en zei: 'Het is wat het is. Dit zijn wij.' Dan kneep hij haar in de wang en liep fluitend weg. Ze ziet het nog voor zich.

Zou papa dat ook zeggen als hij wist waar ze nu woonden? "Het is wat het is" helpt nu niet, papa. Ik woon op een vuilnisbelt. Het stinkt hier en ik schaam me', fluisterde ze vannacht in het donker.

De moeder van Tabeth is vandaag op school om de *teacher* te helpen. Kidist heeft haar eens extra goed bekeken. Ze ziet er prachtig uit. Een glanzend gezicht en een mooie rood-groene doek op haar hoofd. Haar jurk past precies bij haar hoofddoek. Ze lachte naar Kidist toen ze zo naar haar keek.

Haar eigen moeder draagt meestal een grauwe rok en een vaal T-shirt. Als Tabeths moeder mama toevallig op straat zou zien zou ze haar misschien ook wel niet groeten ... 'We schieten al op met de uitnodigingen', vervolgt *teacher* Tegenu. 'De stapel groeit en dat is nu net de bedoeling. Gisteren kwam meneer Shimmy bij mij op bezoek. Die kennen jullie natuurlijk niet, maar hij is de man van de geheime

plek waar ik gisteren nog niks over heb gezegd. Ik ga er vandaag iets meer van vertellen.

Luister. Jullie mogen twee uitnodigingen meenemen om uit te delen in je eigen buurt. Gisteren had ik het over vijf uitnodigingen, maar dat past niet, zei meneer Shimmy. Meneer Shimmy heeft een mooie zaal. Morgen vertel ik waar die staat. Er komen echt veel mensen!’

‘Pssst ...’ Kidist fluistert zachtjes in het oor van Tabeth. ‘Het zijn maar twee uitnodigingen. Dan hoeven we ook niet af te spreken. Kunnen we ze zelf wel bezorgen, toch?’

Die haalt haar schouders op. ‘Ook best!’

Mooi zo. Dan hoeft ze voorlopig ook niet te vertellen waar ze woont.

‘En dan nog iets ...’ zegt *teacher* Tegenu een beetje geheimzinnig, ‘we gaan dit jaar *Ghena* vieren met bijzondere mensen die heel blij worden van een lekkere maaltijd. Voor die mensen gaan wij een speciaal kerstfeest organiseren. Dat betekent dat we de meeste uitnodigingen aan meneer Shimmy geven. Hij zal ze zelf uitdelen.’

Teacher Tegenu loopt met grote passen door het lokaal. Als hij bij de tafel van Kidist staat, slaat hij daar hard op en zegt met luide stem: ‘Intussen ...’ hij buigt zich door zijn knieën, lacht en geeft Kidist een knipoog. ‘Ondertussen ...’ zegt hij nog een keer langzaam, ‘zullen we hard oefenen met de liederen en de muziekinstrumenten. We werken aan mooie menukaartjes voor op de tafels. En we maken een kerst-tafelkleed. Kortom: we krijgen het druk. Een paar moeders komen ons vandaag helpen, want morgenavond moet alles klaar zijn. Daarom gaan we weer hard aan de slag allemaal. Kom op!

Voor het kersttafelkleed moet je in het klaslokaal hiernaast zijn. Daar is de moeder van Ephrem, die je verder helpt. Voor de menukaartjes kun je bij de moeder van Tabeth terecht. Ze blijft in dit klaslokaal.'

Iedereen begint te kletsen als *teacher* Tegenu nog een keer in zijn handen klapt: 'Luister nog even. Iedereen kan aan de slag, maar ik heb nog een ideetje. Dat ideetje wil ik met Kidist bespreken!'

Het is even stil in de klas. Alle kinderen kijken naar Kidist. Kidist kijkt *teacher* Tegenu verbaasd aan. Die lacht en geeft haar een knipoog.

Dan staat iedereen op en begint te kletsen.

'Kom je straks in mijn groep? Ik ga bij mams menukaartjes maken!' Tabeth kijkt haar vragend aan.

Kidist knikt, maar blijft nog even zitten. Wat heeft *teacher* Tegenu voor een ideetje voor haar? Ze is net nieuw op school. Zou hij haar daarom willen spreken?

Een grote groep leerlingen is naar het andere lokaal gegaan. Een andere groep staat om de moeder van Tabeth heen, die uitlegt wat de bedoeling is.

'Kom, Kidist, wij gaan buiten even onder de boom zitten op de bank!'

Kidist slentert achter de *teacher* aan. Wat zou hij met haar willen bespreken? Ze is er niet gerust op.

Als ze op de bank zitten, kijkt de *teacher* haar vriendelijk aan. 'En ... Kidist, hoe vind je het op school? Heb je het naar je zin? Het zal best wennen zijn voor je! Een andere school, met mama alleen verhuisd na alle verdriet dat je had.'

'Het is hier leuk', zegt Kidist terwijl ze met haar voeten hard

heen en weer beweegt en naar de grond staart.

De *teacher* gaat een beetje verzitten, zodat hij haar beter aan kan kijken. 'Wat vind je het leukste?'

'Mijn vriendin Tabeth', flapte ze eruit. Ze schrikt er een beetje van dat ze dit zomaar tegen de *teacher* zegt.

Die kijkt haar lachend aan. 'Kijk aan', zegt hij, terwijl hij met zijn vlakke hand op zijn knie slaat.

'Jij hebt al een goede vriendin gevonden. Belangrijk!'

Hij schraapt even zijn keel en zegt dan: 'Heeft Tabeth al een keer bij jou gespeeld?'

Kidist kijkt naar *teacher* Tegenu, die haar met zijn donkere ogen strak aankijkt en met zijn hand over zijn kroeshaar strijkt. Ze gaat met haar tong langs haar lippen, die droog zijn geworden, en plaatst dan haar beide handen onder haar bovenbenen. Ze ademt diep in.

'Ik ...' Haar adem stokt. In haar hoofd is het een chaos. Ze weet niet wat ze wel of niet tegen *teacher* Tegenu wil zeggen.

Het is even stil.

'Vind je het spannend om tegen de kinderen te zeggen waar je woont? Dat is niet raar. Ik heb vaker kinderen in de klas gehad die zich schaamden omdat ze in Koshe woonden. Ze waren bang dat ze vrienden zouden verliezen. Daarom praat ik nu met je. Want ik heb een plannetje. Een idee dat ik eerst met jou wil bespreken.

Ik had het net in de klas over Shimmy. Hij woont tegenover Koshe. Hij geeft bijles aan de kinderen uit Koshe in een grote ruimte die hij huurt. In die ruimte gaan we het kerstfeest vieren. We gaan alle mensen die we in Koshe kennen uitnodigen voor het feest. Jouw moeder zeker ook!

We gaan kerstfeest vieren met iedereen. En we willen dat iedereen die uit Koshe komt zich prettig voelt en niet bang is om te vertellen waar hij of zij woont. Ik zou daarom graag in de klas willen vertellen over Koshe. Waarom de mensen daar wonen en hoe gewoon en aardig de mensen daar zijn. Als je er niet geweest bent en alleen van de buitenkant naar Koshe kijkt, dan weet je dat natuurlijk niet. Ik kom vaker bij leerlingen die in Koshe wonen. Ik snap best dat je niet graag iemand mee naar huis wilt nemen. Maar ik wil dat iedereen, ook de kinderen die in Koshe wonen, zich prettig voelt in mijn klas en op onze school. En dat niemand zich hoeft te schamen. Daarom gaan we *Ghena* tegenover Koshe vieren dit jaar. Zodat iedereen Koshe ziet en het gewoon vindt dat daar mensen en kinderen wonen die ook bij ons op school zitten.'

Het blijft even stil.

Kidist weet niet goed wat ze moet zeggen. De *teacher* begrijpt haar probleem. Ze heeft niets gezegd over haar gepieker gisteravond en vannacht. Hij weet niet over de gesprekken die ze in gedachten met papa voerde. 'Het is wat het is, Kidist', zei papa altijd.

De *teacher* zegt het eigenlijk ook, maar dan met veel meer woorden.

Kidist staart naar het klaslokaal, waar stemmen vandaan komen.

Teacher Tegenu verbreekt de stilte. 'Wat vind je ervan als we het Tabeth vandaag al gaan vertellen? Jij en ik samen. Dan kunnen we er morgen met de hele klas over praten.'

Kidist ademt snel diep in. Nu? Haar grote geheim vertellen? Ze kijkt de *teacher* met grote ogen aan.

Die lacht naar haar en tikt even licht op haar schouder.

‘Kom op, Kidist! Als je het verteld hebt, ben je blij. Dat zul je zien. Zal ik Tabeth halen?’

Kidist knikt. Het moet dan maar.

Even later komt Tabeth aanrennen en ploft naast haar neer.

‘De *teacher* wil mij ook het ideetje vertellen. Ik ben razend benieuwd. Weet jij het al?’

Kidist knikt, maar zegt niets.

‘Luister, Tabeth. We gaan je iets vertellen over ons plan.

Eerst een vraag aan jou. Ken jij Koshe?’

‘Koshe?’ Tabeth haalt haar neus op en trekt een vies gezicht. ‘Dat is toch die grote vuilnisbelt hier even verderop? Ik ben er nooit geweest, want het stinkt daar zo!’

Kidist krimpt ineen. Zie je wel! Straks schuift Tabeth van schrik een stuk op.

Maar de *teacher* is er niet van onder de indruk. ‘Ja, dat is de vuilnisbelt’, zegt hij rustig. ‘En inderdaad: het stinkt daar.

Maar juist op die plek wonen veel aardige mensen. Mensen die soms gewoon pech hebben gehad in hun leven. Ze hebben niet veel geld om een woning te huren, maar kunnen wel in Koshe een plekje vinden om te wonen.’

De *teacher* is even stil en Tabeth knikt hardgrondig.

‘O ja. Ik ga met mams ook weleens naar de *slums*⁴ bij ons in de buurt. Mams heeft daar mensen die ze kent en die ze soms een extraatje geeft.’

‘Kidist woont sinds een paar weken ook in Koshe’, zegt *teacher* Tegenu.

Tabeth zet grote ogen op en kijkt dan haar vriendin vragend

4. Slums: krottenwijken.

aan. 'Waarom weet ik dat nieeeeeeeeeeeet?' zegt ze met een lange uithaal. 'Doe je daarom altijd zo geheimzinnig?' Dan slaat ze haar arm om Kidist heen en trekt haar tegen zich aan.

Kidist voelt haar hart bonken en knippert met haar ogen, die nat zijn. 'Ik ... ehm ... ik schaamde me ervoor.'

'Kidist, vertel jij het verhaal maar aan Tabeth en ook ons plannetje', zegt de *teacher*. 'Dan loop ik even naar de klas om te kijken of alles goed gaat.'

'Schamen? Waarom? Daar kun jij toch niks aan doen?'

Tabeth trekt Kidist op de grond voor de bank. 'Kom, zo praten we makkelijker.'

Dan vertelt Kidist alles. Over papa en de nare dagen in het ziekenhuis. Over de verhuizing en hoe mama werk vond. Over alles wat zo anders is. Over papa, die alles wat moeilijk was altijd makkelijk maakte, en die ze zo mist ...

Tabeth slaat een arm om Kidist heen als ze over haar vader praat. 'Wat erg voor je! Waarom heb je me dit niet eerder verteld?'

Kidist haalt haar schouders op en gaat dan verder. Ze vertelt over het plan van de *teacher*. Over het vieren van *Ghena* dit jaar, tegenover Koshe.

Tabeth luistert eerst, maar als Kidist stopt, springt ze op. 'Jaa, dat is een reuzeplan! Maar ik heb ook een supergoed idee.' Ze trekt Kidist overeind en fluistert haar iets in het oor.

Even later rennen ze hand in hand over de binnenplaats het klaslokaal in.

De zaal ziet er prachtig uit. Vanmiddag is de hele klas hard bezig geweest met versieren van de ruimte. De tafelkleden zijn uitgerold op lange tafels. Midden op de tafels liggen de opgerolde *injera's* en achter in de zaal pruttelen grote pannen met curry.

'Genoeg eten toch, Salomon?' lacht *teacher* Tegenu terwijl hij in grote passen langs een klein groepje loopt.

Kidist kijkt naar Salomon, die driftig knikt.

'Ga allemaal alstublieft zitten.' De stem van Shimmy galmt door de microfoon.

Kidist speurt de zaal af. Rechts voorin zit mams, naast de moeder van Tabeth. Vanmiddag zijn ze bij Tabeth thuis geweest en hebben heerlijk gedoucht. Mama draagt een prachtige witte Ethiopische jurk met zilverdraad bij de mouwen en een mintgroene bewerking aan de voorkant. Om haar hoofd is sierlijke mintgroene sjaal gewikkeld. Ze ziet er prachtig uit. Kidist strijkt over haar mooie witte feestjurk. Op de mouwen zijn rode rozen geborduurd.

Gekregen van Tabeth en haar moeder.

Het wordt stil. *Teacher* Tegenu heet iedereen welkom. Hij bidt en dankt God met heldere stem voor het mooie feest. Hij roept Salomon naar voren, die het kerstevangelie voorleest.

Dan vertelt hij het kerstverhaal.

'Jezus, het Koningskind, werd geboren in een arme stal. Een plek waar het stinkt en waar de dieren wonen. Daar wilde Hij wonen. Hij liet zien dat Hij voor rijk en arm op aarde is gekomen en dan maakt het niet uit waar je woont.'

Kijkt de *teacher* nu naar haar? Kidist draait haar ogen weg van de *teacher*. Ja, ze heeft het wel gehoord, hij zegt dit ook tegen haar.

De avond vliegt voorbij. Shimmy komt het podium op. Als hij praat, is iedereen muisstil. Hij praat op een manier dat je wel naar hem móét luisteren.

‘Wij vieren vandaag kerstfeest met een grote groep mensen en kinderen. En iedereen woont op een eigen plek. Vanavond vieren we kerstfeest dicht bij Koshe. Een plek waar het misschien stinkt en er niet netjes uitziet. Maar ook een plek waar veel mooie mensen en kinderen wonen. Een van die mooie mensen is Kidist. Zij en haar moeder zijn nog maar een paar weken hier. Zij willen ons hun levensverhaal vertellen. Graag een warm applaus!’

Kidist staat op en loopt naar het podium. Moeder komt van de andere kant het podium op lopen en slaat een arm om Kidist heen.

Mama gaat achter de microfoon staan, schraapt haar keel en begint: ‘Goedenavond allemaal. Als eerste dank ik meneer Shimmy voor dit prachtige feest, dat we straks afsluiten met een gezamenlijke maaltijd. Maar ik dank bovenal God dat ik hier vanavond ben. Een paar maanden geleden had ik niet kunnen denken dat ik hier zo *Ghena* zou vieren.’ Het is stil in de zaal. Alle ogen zijn gericht op Kidist en haar moeder. Als moeder begint te praten over het sterven van papa trilt haar stem, maar ze vertelt alles.

Dan voelt Kidist de hand van haar moeder op haar schouder. ‘Nu jij!’ fluistert ze in haar oor.

Kidist pakt de microfoon. Wat moet ze zeggen? Ze kijkt de zaal rond en haar ogen zoeken naar Tabeth. Die knikt naar haar en lacht.

‘Ik ben blij dat ik hier woon, maar ik ben de afgelopen dagen ook vaak bang geweest. Omdat ik me ervoor schaamde dat ik in Koshe woon.’

Het is muisstil in de zaal. De kinderen van school luisteren met open mond.

De mensen uit Koshe knikken instemmend. Dit meisje vertelt wat zij al jaren voelen.

‘En daarom ben ik blij dat meneer Shimmy het *Ghena*-feest hier heeft georganiseerd, samen met *teacher* Tegenu. Want iedereen die in Koshe woont, heeft een verhaal. En iedereen die in Koshe woont, wil er graag bij horen.’

Na een kleine stilte breekt er een daverend applaus los.

Samen met moeder loopt Kidist het podium af. De mensen stoppen niet met klappen.

Shimmy staat op het podium en knikt en straalt. ‘Mensen, ik ga hier niks meer aan toevoegen. Het wordt *Ghena*-feest morgen. *Merry Christmas* voor jullie allemaal. Er staat een maaltijd voor jullie klaar. We gaan zingen, met elkaar!’

Ethiopië

Ethiopië is een van de oudste landen in Afrika en heeft een andere kalender dan de rest van de wereld. Dat betekent dat ze Kerst vieren op 7 januari in plaats van 25 december.

Ethiopië is een groot land en Addis Abeba is de hoofdstad met maar liefst 3 miljoen inwoners!

Aan de rand van Addis Abeba is een grote vuilnisbelt met de naam Koshe. Koshe betekent vuil. De vuilnisbelt is al meer dan vijftig jaar oud en volgens de overheid moet hij krimpen. Dat lukt nog niet echt goed.

De vuilnisbelt is ongeveer 36 hectare groot. Een gemeenschap van honderden vuilnisophalers woonde en werkte er. Ze stonden bekend als 'krabbers', omdat ze meestal een metalen haak droegen om het afval open te wrikken dat wordt samengeperst en afgeleverd door vuilniswagens.

Gelukkig zijn er in de omgeving van Koshe scholen waar kinderen (gratis) onderwijs ontvangen.

